

11 mei 2020

Schrap “*Ons Brabant*”, maar uit de titel van het nieuwe bestuursakkoord van de provincie. Want dat “ons” slaat niet op alle Brabanders; zeker niet op de ruim 16.000 Brabanders die werken in de kunst en cultuur. Om Brabant mooier te maken, om bij te dragen aan het leefklimaat van de inwoners in onze provincie, om het werk- en vestigingsklimaat te versterken, om het onderwijs te ondersteunen bij de creatieve vorming van kinderen. Door gewaardeerde festivals, tentoonstellingen, concerten en theater- en dansvoorstellingen neer te zetten. Het woord ‘kunst’ komt in het bestuursakkoord niet voor en cultuur is voor de coalitie slechts onderdeel van ‘vrije tijd’, niet eens een portefeuille in gedeputeerde staten waard. Om de agrarische sector te bedienen, verloochenen CDA en Lokaal Brabant hun verkiezingsprogramma’s, waarin ze kunst en cultuur nog roemden als onmisbare pijler voor Brabant.

Kunst & cultuur wordt als kerntaak van de provincie geschrapt, er wordt fors op bezuinigd en de partijen die nu provinciale subsidie ontvangen geadviseerd “zich voor te bereiden op een geleidelijke afbouw van onze subsidierelaties, richting het ‘nieuwe normaal’ van na 2023”. Die woorden alleen al. De premier gebruikt ze om ons door de coronacrisis te leiden, de nieuwe coalitie om een nu al ernstig getroffen sector nog verder weg te duwen. Wat een gebrek aan empathie, aan een gevoel voor saamhorigheid en traditie en aan een gebrek aan kennis. De cultuursector heeft geen tractoren, maar wel de weg naar verbeelding, reflectie, schoonheid en troost tot zijn beschikking. Dat mag nu niet baten. Dat breekt de cultuur op, de provincie breekt af; de veehouderij dient gered en de kunsten mogen in de varkensstront zakken.

Voor het provinciebestuur betekent ‘het nieuwe normaal’ dat cultuurfinanciering vooral aan private partijen kan worden overgelaten. Met andere woorden: vooral de eigen broek ophouden! Geldt dat ook voor de ontwikkeling en innovatie van de Brabantse economie, voor de agrarische sector? Nee, zie de begroting van de provincie. Maar als het gaat om de trekker van ontwikkeling van de samenleving, een functie die aan kunst & cultuur is gekoppeld, geeft het provinciaal bestuur financieel niet thuis. Het gaat helemaal voorbij aan de betekenis van cultuur voor de ontwikkeling en vernieuwing van de Brabantse samenleving en aan de betrokkenheid van bijna alle Brabanders.

Een overgrote meerderheid (80%) van de Brabanders vindt kunst en cultuur belangrijk, ook voor de Brabantse identiteit (70%) en bijna iedereen bezoekt culturele activiteiten (90%); ruim de helft (60%) beoefent zelf culturele activiteiten; meer dan een derde van de Brabantse bevolking is als vrijwilliger actief in de culturele sector (bron: *De waarde van cultuur*, 2018, rapport in opdracht van de provincie). Dit rapport bevestigt bovendien dat de culturele sector positief bijdraagt aan de economische expansie en werkgelegenheid in Noord-Brabant, naast de werkgelegenheid die de sector al uit zichzelf creëert (16.000 banen inclusief erfgoed, 46.000 inclusief creatieve industrie). Daar hoort een krachtig provinciaal cultuurbeleid bij met een ruimhartig cultuurbudget.

In weerwil tot wat sommige politici graag beweren is cultuur een belangrijke economische sector. Ze realiseert zelf veel inkomsten: tegenover elke euro subsidie staat meer dan een euro aan eigen inkomsten. Ze is onmisbaar voor overheden en lokale ondernemers: denk aan parkeergelden en horecabezoek. Cultuur vraagt niet om subsidie, maar om een intelligente investeringen. Provinciale subsidie is vaak de verleider die het rijk, gemeenten, sponsors en particuliere fondsen overtuigt om mee te doen en zo culturele projecten, exposities, festivals enz. mogelijk te maken.

Met dit bestuursakkoord schiet de provincie zich in eigen voet. De zo gewenste profilering van de Brabantse innovatieve en creatieve kenniseconomie wordt onder druk gezet, de pas en met succes begonnen samenwerking op cultureel gebied met de grootste Brabantse gemeenten stopt. Bovenal: de geldstroom van miljoenen euro's uit 'Den Haag' droogt op: het cultuurministerie en fondsen zullen minder geld steken in Brabantse gezelschappen, festivals en culturele projecten als de provincie niet als eerste meedoet.

Bovendien vervreemdt de provincie zich van grote groepen Brabanders die kunst en cultuur waarderen en er gebruik van maken en van een hoogopgeleide laag van beeldend kunstenaars, theatermakers, popartiesten, vormgevers, schrijvers, dansers, gamebouwers, striptekenaars, filmers en fotografen en musici. En hun toeleveranciers: decorontwerpers, licht- en geluidstechnici, podiumbouwers.

Er is de afgelopen jaren flink geïnvesteerd in een bloeiend cultureel netwerk in Brabant. Door provincie, gemeenten en kunstenaars samen. Met succes. Laat die investeringen niet verloren gaan. De publieksaantallen groeien. De waardering stijgt. Vanuit 'Den Haag' komt steeds meer cultuurgeld onze kant op. Noord-Brabant profileert zich sterk en staat op de internationale kaart. Ondernemers benadrukken het belang van een goed cultuuraanbod voor het werk- en vestigingsklimaat. Onderwijzers benadrukken het belang van de bijdrage uit de creatieve sector aan de ontwikkeling van kinderen. Zorginstellingen werken meer en meer met kunstenaars samen om de kwaliteit van het leven van ouderen en zieken te verhogen.

Brabant heeft een culturele sector waar de provincie trots op kan zijn. Brabant verdient een bestuursakkoord waar alle Brabanders trots op kunnen zijn. Dan zijn niet alleen mooie woorden nodig, maar ook boter bij de vis.

Marilyn Jongenelen, Breda

Theo Andriessen, Tilburg

Marc Eysink Smeets, Den Bosch

Ap de Vries, Rosmalen

bestuursleden van Vereniging De Kunst van Brabant, gevestigd te Breda